

querens quem deuoret. Serpens in bono. estote astuti
vt serpentes. in malo aut. serpens Euam seduxit astutia
sua. In bono panis. Ego sum panis viuus qui de celo de
scendi. in malo panis. panis occultus libenter editur.
Sic & alia plurima. Et hec quidem que comemorauit.
minime dubia significationem gerunt. quia exempli
gratia. non nisi manifesta comemorari debuerunt. Sunt
autem. que incertum est in quam partem accipi debeant.
sicut calix in manu domini vini meri plenus est mixto.
incertum est enim vtrum iram domini significet non vsq;
ad nouissimam poenam. id est usq; ad fecem. an potius
gratiam scripturarum a Iudeis ad gentem transeuntem.
quia inclinauit ex hoc in hoc. remanentibus apud Iu
deos obseruationibus quas carnaliter sapiunt. quia fex
eius non est exinanita. Cum vero res eadem non in con
traria sed tamen in significatione ponitur aduersa. illud
est in exemplo. quod aqua & pplm significat. sicut in
Apocalipsi legimus. & spiritum sanctum. vnde est illud.
flumina de ventre eius fluunt aque viue. & si quid aliud
atq; aliud pro locis in quibus ponitur aqua significare
intelligitur. Vbi aut apertius ponuntur. ibi discendum
est. quomodo in locis intelligatur obscuris. Neq; enim
melius potest intelligi quod dictum est deo. Apprehen
de arma & scutum. et exsurge in adiutorium mihi. qua
ex loco ubi legitur. Domine ut scuto bone uoluntatis
tue coronasti nos.

QVOD NON SIT PERICVLVM VARIVS IN
tellectus in eisdem scripture uerbis. si sensus ipse con
gruat veritati.

Ca. XV.

Vando autem ex eisdem scripture uerbis non
q vnum aliquid sed duo. vel plura sentiuntur.
etiam si latet. quid senserit ille qui scripsit. nihil
periculi est. si quodlibet eorum congruere ueritati ex
aliis locis sanctarum scripturarum doceri potest. id ta
men eo conante qui diuina scrutatur eloquia vt ad

uoluntatem peruenit. aut hor
illam sanctus operans est spiritu
sua aliam sententiam de illis uer
re agatur excepta plurimorum
alio loco dicuntur inquirunt
in eisdem uerbis quod aliq; uer
remis fuisse. aut de uere dei sp
est. etiam pplm ueritatem lec
dubitanis proposita. immo ut oec
remis fuisse proposita. Na qu
legis & ab eis ponit diuini
uadem uerba pluribus intelli
namus. diuina confirmatio. fra
nem eis. sensus uerum. cuius in
tam scripturarum ueritatem non
ueritate. et ob id melius appo
uerba intelligere querimus. cum
hec considerando periculis est. Et
nas in malo. totius ambulatione
cum aliquo uerbo. ueritatis opo
aut hoc uide. quod non habet
aut habet. ex eadē scriptura ubi
alibus uerbis terminatur. Sed
loquas. si similia. ceterum qui
alibus uerbis. scilicet Augustinus. de
uoluntatem querat. si in
que gentibus doctrinis exerce
autem. quid conferant uerbi
scripturas legunt. quod
DE DVOBVS GENERIB;
one gentium. & que sunt in
tiones
Voluntatem doctrinarum
etiam moribus exercet. ceterum

volūtatem perueniatur authoris, per quem scripturā
 illam sanctus operatus est spiritus, siue hoc assequat,
 siue aliam sententiam de illis uerbis quę fidei rectę nō
 refragatur exculpat, testimoniū habēs a quocumq;
 alio loco diuinorum eloquiorum, Ille quippe author
 in eisdem uerbis quę intelligere uolumus, & ipsam sen-
 tentiā forsitiā uidit, & certe dei spiritus qui hęc opatus
 est, etiam ipsam occursum lectori uel auditori sine
 dubitatiōe pręuidit, immo ut occurreret, quia ex ipsa
 ueritate subnixā pręuidit, Nā quid in diuinis eloquiis
 largius & uberius potuit diuinitus prouideri, quam
 ut eadem uerba pluribus intelligantur modis, q̄s alia
 non minus diuina contestantia faciant approbari, Vbi
 autem talis sensus eruitur, cuius incertū certis sancta-
 rum scripturarum testimoniis non possit aperiri, restat
 ut ratiōe reddita māifestus appareat, etiam si ille cuius
 uerba inteiligere querimus, eum forte non sensit, Sed
 hęc consuetudo periculosa est, Per scripturas enī diui-
 nas ita multo tutius ambulatur, si hoc exhibemus, ut
 cum aliqua uerbis translatis opaca scrutari uolumus,
 aut hoc inde exeat, quod non habeat controuersiam,
 aut si habeat, ex eadē scriptura ubicūq; eis inuētis atq;
 adhibitis testibus terminetur, Sed hęc in presentī de
 signis dicta sufficiant, ceterum qui plenius de his scire
 desiderat, in libri scti Augustini de doctrīa christiana
 unde hęc excerpsumus querat & inueniet, Hinc de his
 quę in gentilibus doctrinis excercent, & quę liberales
 dicuntur artes, quid conferant utilitatis si perscrutent
 his q̄ canōicas scripturas legūt, q̄ntū ualeo explicabo,
DE DVOBVS GENERIBVS DOCTRINA-
rum gentiliū, & quę sint illa quę instituerunt
homines Ca. XVI.
Vo sunt genera doctrinarum, quę in gētilibus
d etiam moribus excercentur, unum earū rerum

Serpens in bono dicitur alius
 serpens Etiam ledum alius
 panis uetus quid ego de
 oculis hōmīnū dicitur
 quidem quę cōmōnari
 mem gerunt, quia excep-
 memorari debuerunt. Sunt
 tam parum accipi debent.
 in meri plenus est mixto.
 in domini significet nō vlt
 ut utiq; ad fecem, an potius
 s ad genem transeuntem.
 c. remanentes apud lu-
 carnaliter lapsi, quia fex
 uero res eadē nom in con-
 uone ponitur aduersa, illud
 a & pplm significat, dicit in
 ricum sanctū, unde est illud
 itaque vult, & si quid aliud
 us ponitur aque significare
 us ponitur, ibi dicendum
 gatur obsecris, Neq; enim
 i dicitur est deo, Appre-
 ge in aduocatus mibi, quā
 ut scuto bone uoluntatis
 CVLVM VARIVS IN-
 e uerbis, si sensus ipse con-
 Ca. XV.
 idem scripturę uerbis non
 duo, vel plura sentiuntur,
 nentur, qm scriptis, nihil
 um congruere ueritati ex
 arum doceri potest, ad u-
 na scripturę eloquia ut ad